

Δημοσιεύτηκε η έκθεση πεπραγμένων του ΕΟΔΑΣΑΑΜ για τον σιδηρόδρομο. Τα βασικά σημεία

2025/03/13 07:02 στην κατηγορία ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Δημοσιεύτηκε η έκθεση πεπραγμένων του ΕΟΔΑΣΑΑΜ (Εθνικός Οργανισμός Διερεύνησης Αεροπορικών & Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων & Ασφάλειας Μεταφορών) για τον σιδηρόδρομο και για το έτος 2024.

Επιμέλεια: Μ. Δημητρίου

Κατά το 2024, όπως αναφέρεται, ο σιδηροδρομικός τομέας του ΕΟΔΑΣΑΑΜ αποφάσισε να διεξάγει τρεις επίσημες διερευνήσεις για αντίστοιχα σοβαρά σιδηροδρομικά ατυχήματα ή συμβάντα τα οποία συνέβησαν το 2023 και το 2024 στο ελληνικό σιδηροδρομικό δίκτυο.

Ημερομηνία

Συμβάντος

Περιοχή

Σύντομη περιγραφή

Παρατηρήσεις -

Έκδοση Έκθεσης

28/2/2023

Τέμπη Λαρίσης

Πολύνεκρο ατύχημα με μετωπική σύγκρουση επιβατικού και εμπορικού συρμού (57 θύματα).

Η διερεύνηση ξεκίνησε στις 15/3/2024 γιατί δεν υπήρχε Οργανισμός Διερεύνησης εν λειτουργία. Στις 28/2/2024 στάλθηκε στον ERA ενδιάμεση Έκθεση (interim report). Η τελική Έκθεση θα παρουσιαστεί την 27/2/2025.

23/12/2023	ΣΣ ΣΚΑ	Παραβίαση ερυθρού σηματοδότη από συρμό προαστιακού.	Λόγω άλλων 6 παρομοίων συμβάντων αποφασίστηκε η συνολική διερεύνηση όλων των συμβάντων. Στις 23/12/2024 στάλθηκε στον ERA ενδιάμεση Έκθεση (interim report). Τον Ιανουάριο 2025 θα αποσταλεί στον ERA ενδιάμεση Έκθεση (interim report).
17/1/2024	Ζευγολατιό	Παραβίαση περιτυπώματος γραμμής από πεζό (1 θύμα).	Τον Ιανουάριο 2025 θα αποσταλεί στον ERA ενδιάμεση Έκθεση (interim report).

Επίσης, ο ΕΟΔΑΣΑΑΜ κατά την διάρκεια του 2024 και σε εφαρμογή της «Διαδικασίας λήψης απόφασης διερεύνησης» αποφάσισε να διεξάγει **έξι προκαταρκτικές διερευνήσεις για αντίστοιχα σιδηροδρομικά συμβάντα.**

Συστάσεις ασφαλείας

Όπως αναφέρεται στην έκθεση, ο ΕΟΔΑΣΑΑΜ εκδίδει **Συστάσεις Ασφαλείας** (άρθρο 49 του Ν.5014/2023) όταν στα πλαίσια των διερευνήσεων που διεξάγει διαπιστώσει ότι υπάρχουν κίνδυνοι ασφαλείας.

Κατά την διερεύνηση του ατυχήματος των Τεμπών, συγκεντρώθηκαν αρκετά στοιχεία για να δικαιολογηθεί η έκδοση μίας επείγουσας Σύστασης Ασφαλείας.

Την **7-6-2024 εκδόθηκε η επείγουσα σιδηροδρομική σύσταση ασφαλείας** υπ' αρ. 2024-01RL, η οποία απευθύνθηκε κυρίως στην Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (για την εφαρμογή της σύστασης ως Αρχή Ασφαλείας Σιδηροδρόμων άρθρου 16 & 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων) και δευτερευόντως στον ΟΣΕ (Διαχειριστής Υποδομής), στις Σιδηροδρομικές Εταιρείες (Hellenic Train, Rail Cargo, GFR), στην ΓΑΙΑΟΣΕ, και στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Κίνδυνος ασφαλείας σχετικά με τις επικοινωνίες

Η ανάλυση της κοινής πρακτικής των σχετικών με την ασφάλεια επικοινωνιών που προηγήθηκαν του ατυχήματος των Τεμπών, αποκάλυψε, όπως υπογραμμίζεται, **τους ακόλουθους κινδύνους,**

οι οποίοι εξακολουθούσαν να υφίστανται κατά την εποχή της διερεύνησης:

→ Η μετάδοση μηνυμάτων που σχετίζονται με την ασφάλεια στερείται δομής (π.χ. σωστή αναγνώριση συνομιλητών και τοποθεσιών), μεθοδολογία (π.χ. ανάγνωση, διόρθωση σφαλμάτων) και χρήση διεθνώς συμφωνημένης ορολογίας και κανόνων επικοινωνίας.

Με αυτόν τον τρόπο, δεν δημιουργείται καμία διασφάλιση ότι ένα μήνυμα έχει μεταφερθεί με σαφήνεια και έγινε πλήρως κατανοητό και ως εκ τούτου κρίσιμες πληροφορίες ενδέχεται να παρεξηγηθούν ή να παρερμηνευθούν λόγω ανακριβών ή διαφορούμενων εκφράσεων.

→ Το ραδιοτηλέφωνο VHF χρησιμοποιείται ευρέως ως ανοιχτό κανάλι επικοινωνίας για κοινή χρήση όλων των ειδών πληροφοριών. Η χρήση του ίδιου ραδιοτηλεφώνου VHF επίσης ως προτιμώμενου/μοναδικού μέσου επικοινωνίας για επικοινωνίες που σχετίζονται με την ασφάλεια μεταξύ σταθμαρχών και οδηγών συρμών, δημιουργεί μια κατάσταση στην οποία δεν είναι δυνατό να δοθεί προτεραιότητα στις επικοινωνίες που σχετίζονται με την ασφάλεια έναντι όλων των άλλων επικοινωνιών.

Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή ή την μη καθαρή λήψη σημαντικών μηνυμάτων στη συνομιλία λόγω μεγάλου φόρτου ραδιοφωνικής επικοινωνίας, στατικού θορύβου ή/και εξωτερικών παρεμβολών στις ραδιοεπικοινωνίες.

Φορείς στους οποίους απευθύνεται η Σύσταση Ασφαλείας

Αυτή η επείγουσα σύσταση ασφαλείας αφορά:

-Την ΡΑΣ, ως εθνική αρχή ασφαλείας, για τα καθήκοντα που καθορίζονται στα άρθρα 16 και 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.

-Τον ΟΣΕ, ως διαχειριστή υποδομής, για να καταρτίσει – σύμφωνα με το Παράρτημα II σημείο 5.1.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/762 – την κατάλληλη μεθοδολογία επικοινωνίας και το Βιβλίο Εντύπων Επικοινωνιών, καθώς και σχέδιο υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων εκπαίδευσης, που θέτει καθορισμένες προθεσμίες για την εφαρμογή των τροποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών και την εφαρμογή των κατάλληλων μέσων επικοινωνίας.

-Όλες τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, για να παρέχουν εκπαίδευση στους μηχανοδηγούς και το αρμόδιο προσωπικό για τη λειτουργία αμαξοστοιχιών σύμφωνα με τις τροποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες και τα μέσα επικοινωνίας, σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζει ο διαχειριστής υποδομής.

-Τη ΓΑΙΟΣΕ, ως κάτοχο του μεγαλύτερου μέρους των σιδηροδρομικών οχημάτων που λειτουργούν στο ελληνικό δίκτυο, για την υποστήριξη της υλοποίησης των κατάλληλων μέσων επικοινωνίας.

-Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για να διευκολύνει τις προτεινόμενες αλλαγές, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν τροποποίηση ή ανάκληση νομοθετικών πράξεων, και να καλύψει την ευθύνη του κράτους μέλους βάσει του άρθρου 4 στοιχείο α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.

Εφαρμογή της υπ' αρ. 2024-01RL Σύστασης Ασφαλείας

Η ΡΑΣ, η οποία ως εθνική αρχή ασφαλείας σιδηροδρόμων έχει την εποπτεία της εφαρμογής της ανωτέρω Σύστασης Ασφαλείας, ζήτησε από όλους τους εμπλεκόμενους αποδέκτες της σύστασης να προχωρήσουν στην κατάρτιση ενός Σχεδίου Δράσης για τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση του υποσυστήματος φωνητικής ραδιοεπικοινωνίας GSM-R, όπως αναφέρεται στην έκθεση.

Η ΡΑΣ κατόπιν συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς κατέληξε σε ένα Αρχικό Σχέδιο Δράσεων για την εφαρμογή του σημείου 1 της Σιδηροδρομικής Σύστασης Ασφάλειας 2024-01RL.

Η ΡΑΣ παρακολουθεί την εφαρμογή του ανωτέρω Σχεδίου Δράσεως και με το έγγραφο με αρ. πρωτ. 65/9-1-2025, υπέβαλε τις πιο πρόσφατες παρατηρήσεις στον ΟΣΕ και τη ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ.

Λοιπές επισημάνσεις του ΕΟΔΑΣΑΑΜ για την ασφάλεια

Επιπλέον των ανωτέρω, το Συμβούλιο του ΕΟΔΑΣΑΑΜ προέβη σε επισημάνσεις προς τους σιδηροδρομικούς φορείς σχετικά με :

- την ανάγκη αντιμετώπισης και απομάκρυνσης της βλάστησης και άλλων τυχόν φερτών υλικών στο σιδηροδρομικό δίκτυο και
- την απαρέγκλιτη τήρηση του Γενικού Κανονισμού Κίνησης.